

- כתבו לספרן
- מדף כללי
- משחקים
- קומיקס
- מוסיקה
- אמנות
- אירועים
- סרטים
- ספרות
- אודות הספרייה
- בית

בית » ספרות » ביקורות ספרים » ביקורת: טינקרטנק

ביקורת: טינקרטנק

144 עוקבים

1,484 אוהדים

תגובות אחרונות פופולריות

מתי יצא "רוחות החורף" - חדשות
13 אפריל 2020

ניל גיימן ישיב את "מספר הסיפורים"
למסך
9 מרץ 2019

שלושת חוקי הקסם של ברנדון סנדרסון
28 פברואר 2019

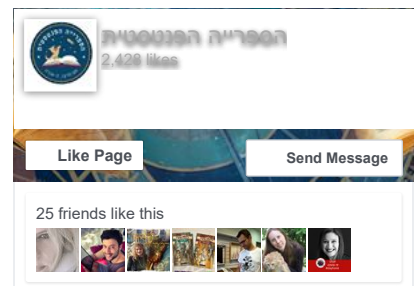

ריאיון עם סופרת הפנטזיה קלי לינק
5 פברואר 2019

עולמות הפנטזיה של ברנדון סנדרסון
30 ינואר 2019

הצטרפו אלינו בפייסבוק

הירשמו לספרייה באמצעות המייל

הזינו את כתובת המייל כדי להירשם לאתר ולקבל הודעות על פוסטים חדשים במייל.

כתובת דואר אלקטרוני

הרשמה

סופרת הילדים המוערכת והאהובה, נורית זרחי, שבה עם ספר חדש. הכירו את הפיה-ילדה טינקרטנק

"טינקרטנק" הוא ספר ילדים קצר, המלווה בתמונות מרהיבות, פרי שיתוף פעולה בין סופרת הילדים הידועה נורית זרחי והמאייר דוד פולונסקי. הספר מגולל את סיפורה של טינקרטנק, ילדת פיות שאינה מרגישה במקומה בעולמן של הפיות, ואף מוגלית ממנו כדי למצוא את דרכה בעולם בני האדם. כל סיפור העלילה מתרחש במהלך מספר שעות, מן הערב ועד לבוקר יום המחרת.

מגב הכריכה

טינקרטנק הוא ספורה של ילדה שחיה בעולמן הנוד של הפיות, אך מגלה שהיא לא שייכת לשם. אז לאן היא כן שייכת?

פיות אוכלות לבבות פרחים וגרגרי סוכר. ויש להן שכל של פרות. והן עפות בקלות. אבל טינקרטנק לא מצליחה לחשב מחשבות קלות. גם כשהיא מנסה, היא צונחת לאדמה. "אם אני כבדה למה אני פיה ואם אני כבדה?" טינקרטנק שואלת. למזלה היא פוגשת את מיס עוברין העורבת. יחד הן ינסו למצוא את התשובה. טינקרטנק הוא מסע של קסם, פרי עבודתם המשותפת של שנים מגדולי ספרות הילדים כיום: הסופרת נורית זרחי והמאייר דוד פולונסקי.

שמה של טינקרטנק, כפי שניתן לנחש הוא קריצה או מחווה לשמה של טינקרבל, הפיה מארץ לעולם-לא, מספרו של ג'ימס מתיו בארי, "פיטר פן". טינקרבל מקושרת אסוציאטיבית לפעמון, ועל אף שבארי עצמו תיאר אותה כקצת עבת-בשר, מרביתנו כיום רואים בדמיוננו את דמותה החטובה והקלילה, כפי שיוצגה בסרטי דיסני. לעומתה, ואולי בתגובה ישירה אליה, גיבורת ספרה של זרחי נקשרת אסוציאטיבית לכלי רכב מסורבל והרסני – טנק.

אך גם עבור מי שאינו מכיר היטב את טינקרבל של בארי או של דיסני, הספר מציג את דמותה של טינקרטנק בהשוואה לשאר הפיות, ובמיוחד מלכתן קלרדה דה גרם. זו והעוזרות שלה מוצגות כ"ברביות" דקיקות, לבושות בבגדים צעקניים ואופנתיים-לא שונות בהרבה מילדות ונערות צעירות המאכלסות את משעולי הקניונים, כיום. מלכת הפיות מבקרת את טינקרטנק על כך שהיא לא "קלה" מספיק, או קלילה. לפיות, לדבריה, לא אמורים להיות רצונות וכוונות. אמור להיות להן שכל של פרי, והן אוכלות רק גבעולים של פטרוזיליה, לבבות של פרחים וגרגרי סוכר. עם דיאטה שכזאת, אין פלא שהן נראות דקיקות, שלא לומר אנורקטיות, קל וחומר בהשוואה לטינקרטנק, עם פניה העגלגלים.

זרחי שבה למחוזות המוכרים מסיפורה הקודמים, כגון סוגיות של שייכות ואי-שייכות, כוונה וחוסר כוונה. דוגמה נוספת לתמות אלה אפשר למצוא במיוחד בסיפורה "אמורי אשיג אטוסה". יחד עם זאת, הספר בולט במיוחד בביקורתיות הבולטת של עולם הפיות הסקרני. הוא לא מוצג כמקום אשר כיף כל כך להשתייך אליו, ואולי בשל כך, כאשר טינקטק מושלכת ממנו, מדובר באקט מעט פחות מאיים.

הברבורון המבורז

סיפור נוסף אותו מזכיר הספר הוא "הברוואון המכוער" של הנס כריסטיאן אנדרסן. לסיפור של אנדרסן מסר נפלא ומעורר תקווה – גם אם נדמה לכם שאתם ברווזונים מכוערים ולא שייכים, יכול להיות שכשתגדלו, תגלו שאתם בעצם ברבורים יפהפיים. בעצם, זה לא שאינכם שייכים, אלא שאתם פשוט יותר טובים. אף על פי שזה מסר חיובי, ילדים רבים מתקשים להאמין בו, בייחוד כשהם חשים שמצוקתם נמשכת כבר זמן רב. בנוסף, הסיכוי שיהיו ברבורים כשיגדלו לא עוזר להם עם הכאבים והמצוקות שהם חשים עכשיו. אבל זרחי הופכת את היוצרות: מצד אחד, היא לא מבטיחה לילדים, שהם בעצם ברבורים בין ברווזים פשוטים – גיבורת ספרה היא "ברווזה בין ברבורות". מצד שני, המחברת מטילה ספק בתפיסות המקובלות – האם להיות ברבורה זה בכלל דבר כה טוב ורצוי שיש לשאוף אליו?

כאשר טינקרטק מגיעה אל הארץ, היא פוגשת בדמות אימהית – עורבת בשם עובריין. זו מלווה אותה ל"פרופסור מומחה". טינקרטק מסבירה לו את מצוקתה במשפט חד, שרבים הילדים שיכולים להזהות אתו: "אני חושבת שאני בטעות". לאחר חשיבה מאומצת וביצוע מספר חישובים, מגיע המומחה למסקנה שטינקרטק אינה "בטעות", היא פשוט ילדה. עובריין לוקחת אותה לסיור בעולמנו ובסופו על טינקרטק לבחור האם היא רוצה לדבוק בניסיונותיה להיות פיה ככל הפיות, או שהיא מעדיפה להיות פשוט ילדה. בניגוד לעולם הפיות הצבעוני והצעקני, עולם בני האדם נראה חשוך יותר, אך גם יותר מגוון וחיוני.

הבחירה אינה פשוטה ומלווה בחששות: מה תעשה עם חייה? מי ידאג לה? אבל ההורים אינם מכירים אותה – תחושה מוכרת בקרב ילדים. ומה אם תרצה לעוף חזרה? ובסופו של דבר, "ואתה חושב שאני מתאימה?" כל שאלותיה של טינקרטק נענות בתשובות סבירות, מיושבות וישירות, לרבות שאלתה האחרונה, לה משיב המומחה: "אה, בטח, כל הילדים שואלים את עצמם את השאלה הזאת". בתמונה האחרונה, נראית טינקרטק יוצאת מבית הספר, מוקפת בילדים שונים ומגוונים, והורים שונים ממתינים לאסוף את ילדיהם. לראשונה, נראית טינקרטק כשהיא מחייכת. טינקרטק אולי "רק" ילדה, אבל לראשונה נראית שייכת. במעשייה של זרחי, לא חייבים למצוא דרך להשתלב בעולם הפנטסטי, או להתגלות כברבור בין ברווזים – אפשר פשוט להיות ילד/ה רגילה. יש משהו משחרר להפליא בכך שלא מוכרחים לעמוד באידיאלים פנטסטיים. צריכים להיות שלמים.

האם זה באמת קרה? נקודה למחשבה

כאשר מתייחסים אל הטקסט ואל האיורים הנפלאים של פולונסקי, מתעוררת השאלה – האם זה באמת קרה? האם לא התרחש הכול בדמיונה של הילדה? תחילתו של הספר בשמיים, בעולם מואר וצבעוני בצורה מוגזמת. החוסר באלמנטים מוחשיים, מצע העננים וחוסר הקצוות מעניקים תחושה חלומית.

כאשר טינקרטק מוגלית מעולם הפיות, היא נופלת ארצה – לא בשונה מחלומות נפילה רבים. כאשר היא נוחתת, ניתן לראות כי מדובר בשעת ערב. למרות שביתו של הפרופסור המומחה אמור להיות ממש ממום, עד שגברת עובריין מלווה אותה לביתו, החושך כבר יורד. כלומר, הסיפור מתרחש במנן שילדים אמורים בדרך כלל ללכת לישון, או כבר אמורים להיות ישנים.

במהלך התמונות מרגע שהיא מופיעה, גברת עובריין גדלה והולכת, עד אשר היא יכולה לשאת את טינקרטק על גבה. שינוי ממדים בלתי מוסבר זה, אשר מזכיר, כמובן, את "אליס בארץ הפלאות" מעורר אף הוא את התחושה כי מדובר למעשה בחלום. כאשר טינקרטק רוכבת על גבה של עובריין ברחבי העולם ניתן לראות כבר שחר חדש עולה, וכאשר היא יוצאת לדרכה החדשה כילדה, ניתן לראות מן האיור כי כבר אור יום. בתמונה האחרונה, ניתן לראות כי מדובר בשעת צהריים, ואנו רואים את טינקרטק מחייכת, לראשונה מבלי שניתן לראות את כנפיה הרפיויות לגבה.

כל אלה יכולים לרמוז על כך שמדובר בחלום, אשר מאפשר לילדה להתמודד עם תחושתיה בצורת חלום, במהלך הלילה, ולהתעורר כשהיא שלמה יותר עם עצמה, ובשלה להתמודד עם יום נוסף של לימודים ועם המולת היום-יום.

לסיכום

נורית זרחי מספקת שוב סיפור מקורי ומעורר מחשבה, והשילוב עם האיורים של דוד פולנסקי הופך אותו לתאוה לעין. האם מדובר בקלסיקה פרי עטה של זרחי? כנראה שלא. כספר עצמאי, חסרים בו בו האלמנטים שיאפשרו לו לעמוד בזכות עצמו ויעזרו לו לבלוט באמת. מצד שני, ברוח הספר עצמו – לא כל ספר חייב להיות "ברבור" להיט. כפי שהוא, ביכולתו להעניק לילדים בראשית דרכם בעולם הקריאה התנסות מספקת לסיפור הביטחון ומסר של תקווה. בעולם בו ילדים נדרשים מגיל אפס לעמוד בסטנדרטים בלתי-אפשריים ומטופחות בהם ציפיות ותקוות בלתי הגיוניות בעליל, יש בו בהחלט מסר מקורי ומרענן.

טינקרטק

מאת: נורית זרחי

ספרות מקור

הוצאת כתר ספרים (2012)

28 עמודים

כדאי לראות

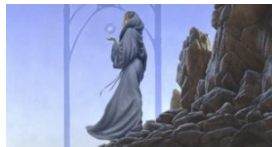
MAGISTERIUM: THE IRON...

Tweet

Like 0

Save

אלנטריס מהדורת העשור –
ביקורת ספר
⌚ אפריל 20, 2020

קללת המלאכים: קולו של
איש חי מת – ביקורת ספר
⌚ נובמבר 8, 2019

ביקורת ספר – קלע הכשף
⌚ ינואר 3, 2019

2 תגובות

יעל
נובמבר 27, 2012 ב 3:24 pm

ביקורת מעולה.
תודה.

ספרן הלילה
נובמבר 27, 2012 ב 5:34 pm

תודה רבה, יעל!

ידעות חדשות

מפלת גונדולין,
מאת ג'ר.ר.
טולקין
⌚ יוני 26, 2020

Summer Gaming
ברחובות
⌚ יוני 19, 2020

פינת הנוסטלגיה:
טיגאנה, מאת גאי
גבריאלי קיי
⌚ יוני 18, 2020

ילדה עם לב של
דרקונית
⌚ יוני 16, 2020

עשרת אלפי
הדלתות של
ג'נוארי, מאת
אליקס א. הארו
⌚ יוני 14, 2020

טעימות קריאה

עשרת אלפי
הדלתות של
ג'נוארי – פרק
ראשון
⌚ יוני 14, 2020

מפת הימים –
פרק ראשון
לקריאה
⌚ ספטמבר 19, 2019

גילדת
ההרפתקנים –
טעימת קריאה –
פרק ראשון
⌚ ספטמבר 8, 2019

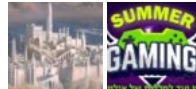

אלנטריס מהדורה
חגיגית – פרק
ראשון
⌚ ספטמבר 3, 2019

גלגמש הצעיר
נלחם בגורל –
טעימת קריאה –
פרק ראשון
⌚ אוגוסט 1, 2019

חדשות בתמונות

תגובות אחרונות

מרדכי: קראתי לפני
שנים והאמת שלא
כל כך התחברתי
ואף לא הזלתי
דמעה, א...

ספרן הלילה:
התייחסתי לגופה של
תגובה. לדעתי,
התגובה שלך ארסית
ומטומטמת, ו...

M: מה לגבי התייחס לגופו של
עניין ולא לרדת
לפסים אישיים?...

ספרן הלילה: הסיבה
היחידה שאני
מאפשר תגובות
ארסיות ומטומטמות
כמו של M, הי...

ספרן הלילה: הסיבה
היחידה שאני
מאפשר תגובות
ארסיות ומטומטמות
כאלה, היא שא...